GIÁO DỤC TP.HCM:

Nâng cao năng lực nhà giáo, đột phá đổi mới

✔ BÍCH THANH

NĂM HỌC 2026 - 2027, TP.HCM THỰC HIỆN NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC VÀ VỊ THẾ NHÀ GIÁO, TẠO ĐỘT PHÁ TRONG ĐỔI MỚI GIÁO DỤC.

Báo *Thanh Niên* đã có những trao đổi với PGS-TS Nguyễn Tấn Phát, Thành ủy viên, Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, về những chiến lược đột phá phát triển giáo dục trong thời gian tới.



PGS-TS Nguyễn Tấn Phát, Thành ủy viên, Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, trao thưởng cho giáo viên, học sinh đạt thành tích năm học 2025 - 2026
ẢNH: Đ.N.T

TRUNG TÂM LỚN VỀ GIÁO DỤC, ĐÀO TẠO

Luật Phát triển đô thị đã chính thức có hiệu lực. Với riêng lĩnh vực giáo dục, TP.HCM sẽ thực hiện chính sách gì trong thời gian tới, thưa ông?

PGS-TS Nguyễn Tấn Phát:

Luật Phát triển đô thị chính thức có hiệu lực mang lại cơ hội quan trọng để TP.HCM tạo bước chuyển về chất lượng GD-ĐT. Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị đặt ra yêu cầu đột phá phát triển giáo dục; Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị xác định mục tiêu xây dựng thành phố (TP) thành trung tâm lớn về giáo dục, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, tiệm cận trình độ quốc tế; các cơ chế của luật tạo thêm điều kiện để ngành giáo dục tham mưu hiện thực hóa những định hướng đó bằng chính sách phù hợp với nhu cầu và tiềm năng của TP.

Trong thời gian tới, Sở GD-ĐT đặt trọng tâm tham mưu cấp có thẩm quyền xây dựng một hệ thống chính sách đồng bộ, kết nối phát triển trường học, chăm lo người học và nâng cao năng lực đội ngũ nhà giáo. Ngành tập trung đề xuất cơ chế quản lý, tài chính, sử dụng tài sản công và huy động nguồn lực cho các cơ sở giáo dục có nhiều cấp học, chất lượng cao thực hiện liên kết giáo dục và thực hiện mô hình trường tiên tiến, hiện đại; chính sách hỗ trợ giáo dục toàn diện, học bổng và ưu đãi dành cho người có năng khiếu, tài năng; hỗ trợ người học, nhà giáo và cán bộ quản lý học tập, nghiên cứu, thỉnh giảng trong các lĩnh vực trọng điểm.

Bên cạnh đó là cơ chế giao nhiệm vụ, đặt hàng hoặc đấu thầu đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao và chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trên địa bàn tham gia giáo dục. Việc phát triển liên kết giáo dục với cơ sở nước ngoài và chương trình giáo dục phù hợp với TP sẽ đi cùng yêu cầu bảo đảm chất lượng và giữ vững mục tiêu giáo dục quốc gia.

Đồng thời, Sở tham mưu UBND TP.HCM trình HĐND TP.HCM ban hành chính sách đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị cho các cơ sở giáo dục, đào tạo trọng điểm, hiện đại hóa một số trường cao đẳng trọng điểm, chất lượng cao đạt chuẩn khu vực, quốc tế và hỗ trợ học phí cho người học các ngành, nghề trọng điểm, tiếp cận trình độ tiên tiến của khu vực, thế giới. Đây là hướng đi để nâng cao năng lực đào tạo, gắn giáo dục với nhu cầu nhân lực phục vụ sự phát triển của TP.

3 NHÓM THÁCH THỨC LỚN

Thưa ông, những thách thức lớn nhất của một siêu đô thị như TP.HCM để có sự bứt phá về giáo dục trong giai đoạn sắp tới là gì? Làm thế nào để giải quyết?

Năm học 2026 - 2027 với hơn 2,6 triệu học sinh (HS), TP.HCM đứng đầu cả nước về số lượng HS. Trong bối cảnh đó, thách thức lớn nhất của giáo dục TP không chỉ là đáp ứng nhu cầu học tập, mà còn phải tạo được bước đột phá về chất lượng đào tạo.

Có 3 nhóm thách thức lớn.

Thứ nhất, áp lực về quy mô và bảo đảm công bằng trong tiếp cận giáo dục. Yêu cầu đặt ra không chỉ là đủ chỗ học mà còn phải bảo đảm mọi HS, dù ở trung tâm hay vùng ven, xã đảo… đều được tiếp cận các điều kiện giáo dục chất lượng.

Thứ hai, thách thức về chất lượng nguồn nhân lực giáo dục. Chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo (AI), kinh tế xanh và các ngành công nghệ mới đang làm thay đổi rất nhanh yêu cầu của thị trường lao động. Điều này đòi hỏi đội ngũ giáo viên phải liên tục đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao năng lực số, năng lực ngoại ngữ và khả năng phát triển phẩm chất, năng lực của HS thay vì chỉ truyền thụ kiến thức.

Thứ ba, thách thức về đổi mới mô hình giáo dục để đáp ứng yêu cầu phát triển. Giáo dục không thể đi sau sự phát triển kinh tế - xã hội, chúng ta cần đào tạo thế hệ HS có tư duy đổi mới sáng tạo, năng lực hội nhập quốc tế, khả năng thích ứng với những ngành nghề dự báo cần thiết trong tương lai. Có như vậy, TP mới có đủ nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.



TP.HCM sẽ xây dựng một hệ thống chính sách đồng bộ, kết nối phát triển trường học, chăm lo người học và nâng cao năng lực đội ngũ nhà giáo
ẢNH: NHẬT THỊNH

Để giải quyết những thách thức này, ngành giáo dục tập trung vào một số giải pháp trọng tâm.

Tiếp tục phối hợp các sở, ngành liên quan nghiên cứu, tham mưu TP ưu tiên quỹ đất cho giáo dục, đầu tư phát triển mạng lưới trường lớp; mở rộng quỹ phòng học, nâng cao chất lượng cơ sở vật chất; bảo đảm mọi HS đều có cơ hội học tập trong môi trường thuận lợi, an toàn và hiện đại.

Xác định giáo viên là yếu tố quyết định chất lượng giáo dục nên sẽ đẩy mạnh tham mưu UBND TP trình HĐND TP các chính sách thu hút, giữ chân và bồi dưỡng đội ngũ, nhất là giáo viên các môn học khoa học tự nhiên, nghệ thuật, ngoại ngữ, tin học và AI.

Một giải pháp có tính đột phá là đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng AI trong quản lý, dạy học và đánh giá, tiến tới xây dựng hệ sinh thái giáo dục số toàn diện, giúp cá thể hóa việc học, nâng cao hiệu quả quản trị và tạo cơ hội học tập suốt đời cho mọi người dân.

Đồng thời, ngành GD-ĐT sẽ chủ động tham mưu triển khai hiệu quả các cơ chế, chính sách tại điều 27 luật Phát triển đô thị, bao gồm phát triển trường chất lượng cao, thực hiện mô hình trường tiên tiến, hiện đại và mở rộng liên kết giáo dục với cơ sở nước ngoài, thực hiện Đề án đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học, phát triển giáo dục STEM, tăng cường gắn kết giữa nhà trường với doanh nghiệp, viện nghiên cứu, trường đại học hướng đến mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục.

THAY ĐỔI VỀ PHƯƠNG THỨC QUẢN TRỊ

Mục tiêu cụ thể của ngành GD-ĐT TP.HCM trong năm học này là gì? Có tính đặc biệt, đột phá ra sao, thưa ông?

TP tập trung tháo gỡ điểm nghẽn về đội ngũ nhà giáo và cơ sở vật chất, khơi thông và huy động hiệu quả các nguồn lực; lấy kết quả thực tế làm thước đo, trọng tâm là sự tiến bộ của người học, chất lượng và điều kiện làm việc của đội ngũ nhà giáo, hiệu quả hoạt động của cơ sở giáo dục và chất lượng nguồn nhân lực.



TP.HCM có các chính sách thu hút, giữ chân và bồi dưỡng đội ngũ, nhất là giáo viên các môn học khoa học tự nhiên, nghệ thuật, ngoại ngữ, tin học và AI
ẢNH: NHẬT THỊNH

Đồng thời thực hiện nghiêm túc tinh thần chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 31 là "Giảm để tăng": Giảm hồ sơ, sổ sách trùng lặp để tăng thời gian dạy học; giảm các cuộc họp không cần thiết để tăng thời gian sinh hoạt chuyên môn; giảm các cuộc thi, hội thi, phong trào hình thức để HS có thêm thời gian học tập, trải nghiệm và phát triển toàn diện; giảm báo cáo thủ công để tăng thời gian cho cán bộ quản lý kiểm tra, hỗ trợ chuyên môn.

Đột phá lớn nhất của ngành GD-ĐT là thay đổi về phương thức quản trị. Mỗi nhiệm vụ phải rõ mục tiêu, rõ trách nhiệm, rõ nguồn lực, rõ tiến độ, rõ sản phẩm và rõ kết quả; phải được kiểm chứng bằng sản phẩm cụ thể chứ không dừng ở báo cáo.

Nhân dịp kỷ niệm 44 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam, là người đứng đầu và quản trị ngành GD-ĐT, ông có điều gì gửi gắm đến đội ngũ nhà giáo?

Điều đầu tiên, nhân Ngày Nhà giáo Việt Nam, tôi muốn gửi lời tri ân sâu sắc đến toàn thể thầy giáo, cô giáo, cán bộ quản lý giáo dục và tất cả các anh chị em đang công tác ở nhiều vị trí gián tiếp tại các cơ sở giáo dục đã và đang cống hiến cho ngành GD-ĐT của TP.

Trong bối cảnh giáo dục đang đứng trước những yêu cầu đổi mới rất lớn, tôi mong mỗi nhà giáo tiếp tục giữ vững ngọn lửa yêu nghề, không ngừng học hỏi, đổi mới và truyền cảm hứng cho HS. Công nghệ có thể thay đổi cách dạy học, nhưng tâm huyết, nhân cách và sự tận tâm của thầy cô luôn là yếu tố không thể thay thế của người thầy. Mong thầy cô tiếp tục phát huy truyền thống đoàn kết, sáng tạo, dám đổi mới, dám vượt qua những giới hạn cũ để cùng xây dựng nền giáo dục hiện đại, nhân văn và hội nhập quốc tế.

Ngành giáo dục cam kết sẽ tiếp tục tham mưu TP quan tâm, chăm lo và tạo điều kiện tốt nhất để đội ngũ nhà giáo an tâm công tác, phát triển nghề nghiệp và cống hiến lâu dài.